

Ukrainian Orthodox Church of Canada Українська Православна Церква в Канаді L'Église orthodoxe ukrainienne du Canada

[Home Page](#) | [Listing of Articles](#)

Св. Архангел Гавриїл

Fr. Ihor Kutash - о. Ігор Куташ

kutash@unicorne.org

„О провіднику Ангелів, премудрий Гавриїле, Служителю слави Божої і божественний Оборонче світу” (Кондак)

На 26-го липня за григоріянським календарем (це – 13-го липня за юліянським) ми святкуємо Празник, що начебто несподівано появляється у церковному році. Це – Собор Архангела Гавриїла. Переважно такий Собор слідує після великого

Свята, як нагода відслужити Божественну Літургію на честь Святого чи Святих зв'язаних з головним Празником. Тут такого немає. Якась таємниця в цьому, чому саме в цей день святкують цей Собор.

Деякі джерела кажуть, що це тому, що день 13/26 липня дає вірним змогу повніше відсвяткувати особу й служіння Архангела Гавриїла чим можна це робити на день після Свята Благовіщення (24 березня/7 квітня), який переважно припадає в часі Великого Посту перед Великоднем. І дійсно день після цього Свята так і святкуємо, як Собор Архангела Гавриїла, так що літнє Свято дійсно є другим таким Собором. Але чому б це вибирати саме цей день у липні а не якийсь інший?

Інші джерела кажуть, що цей день прийняли на честь посвячення якоїсь Церкви в Константинополі та додають, що спочатку це Свято святкували 16/29 жовтня.

Можливо, що ключ для вияснення таємниці цього другого Собору Архангела Гавриїла знаходимо в чудесній події, яка мала місце на Горі Афоні біля Кареса, адміністративного осередку цього чернечого півострова, десь близько 980 р. Монах, який назвав себе

Гавриїлом несподівано відвідав іншого монаха, якого ім'я відоме тільки Богові, і

вони разом співали Всенічну у келії цього ченця.

Дивний Гість додав ці слова до відомої Молитви „Чеснішую Херувимів“: „Достойно є поправді величати Тебе Богородицею, завжди блаженною і найнепорочнішою і Матір'ю Бога нашого“. Захоплений простою красою цих слів, монах попросив свого Гостя виписати ті слова, щоб він міг їх запам'ятати. Паперу не було отож Гавриїл написав їх на черепиці з даху, пишучи на ній неначе б вона була з теплого воску. Монах усвідомив, що його Гість напевно – сам Архангел. Ікона перед якою молилися сяjala божественним світлом і її дали назву початкових слів цієї Молитви: „Достойно є“. Ікона до нині зберігається в „Протатоні“, в Соборі Успення в Каресі. Її Свято - 11/24 червня.

Кажуть, що літнє Свято Собору Архангела Гавриїла саме тоді стали святкувати. А припадає воно точно 32 дні після Свята Ікони. Чи це число, в якому 8 помножується 4 рази – символічне число вічності помножене числом сторін світу – представляє універсальне і вічне служіння Архангела Гавриїла, якого ім'я означає „могутній Муж Божий“?

Цей „божественний Оборонець світу“, як називає його Кондак, перший з поміж Ангелів названий по імені у Св. Письмі, а саме в Книзі Пророка Даниїла в головах 8 і 9. Він стає ключовою Особою в історії Нового Завіту: провіщає Захарії народження Івана Предтечі, а Марії народження Месії, „могутнього Мужа Божого“, якого саме своїм ім'ям і проголошує Гавриїл.

Архангела Гавриїла також дуже поважають мусульмани, бо ж їхнє передання каже, що це він об'явив Коран Магометові і пов'язують з ним інші важливі події у сакральній історії Ісламу.

Між іншим це мабуть Гавриїл увів усмішку на обличчях у західньому мистецтві. Найбільш відомий портрет з усмішкою це – Мона Ліза Леонарда да Вінчі, яку він завершив у р. 1519. Однак її опередила на більш чим два з половиною століть оця статуя усміхненого Архангела Гавриїла з Рімського Собору у Франції (1240).

Ряд сучасних фільмів, які представляють Гавриїла в різних відносинах з Богом, з його братами-Ангелами та людьми вказують на те, що цей „Служитель слави Божої“ далі спонукує зацікавлення і фантазію людей цього світу, якого він підтримує, просвічує і обороняє.

Нехай і ми знаходимо спонуку усміхатися в надії та радості, споминаючи цього чудового Друга та Ангельського Брата, який постійно бачить і служить Богові з радістю, послухністю та любов'ю. Нехай здобуваємо і ми натхнення чинити і бути, як він. Амінь.